

Tandpleje tilbud til borgere med særlige behov

Ole Hovgaard, overtlæge, Ph.d.
Gitte Kaas, tandplejer
Afd. for Regional Specialtandpleje
Region Midtjylland.

Tandpleje tilbud til borgere med særlige behov.

Ole Hovgaard, overtandlæge, Ph.d.
Gitte Kaas, tandplejer
Afd. for Regional Specialtandpleje
Regionshospitalet Viborg
Søndersøparken 14
8800 Viborg
Mail: Gitte.kaas@rm.dk

URL: www.specialtandpleje.dk

Emneord: Tandpleje, specialtandpleje, omsorgstandpleje, Regionstandplejen, Odontologisk Landsdels- og Videncenter, tilskud til tandbehandling, tilskud til tandproteser, helbredstillæg, tandbehandling i udlandet, klager over tandbehandling, klager over visitation. Sundhedslovens § 131, § 132, § 133, § 134, § 162, § 166, § 168, Lov om aktiv socialpolitik § 82

Kategori: Vejledning.

Sprog: Dansk
Version: 1,7
Versionsdato 07.02.2018.
Seneste rettelse fortaget af Gitte Kaas, tandplejer.

Format: pdf

Udgivet af: Afdeling for Regional Specialtandpleje, Region Midtjylland, december 2012.

Indledning:

Dette skrift beskriver, de forskellige muligheder for at få økonomisk hjælp til tandbehandling samt de særlige tandplejeordninger, der findes i Danmark.

I Danmark varetages den almindelige voksentandplejen hos praktiserende tandlæger og tandplejere. Der gives tilskud fra den offentlige sygesikring til nogle behandlingsformer, men patienterne skal betale den største del af behandlingsudgifterne.

Børn og unge under 16 år, tilbydes gratis tandpleje i kommunalt regi, men kan vælge, at modtage tandpleje hos privatpraktiserende tandlæge, dette mod en egenbetaling på 35 % på overenskomstfastsatte ydelser. På andre ydelser, der ikke er overenskomstfastsatte, eksempelvis. tandregulering, vil det kun være muligt, at modtage kommunalt tilskud på 65 % af det beløb, som den kommunale tandpleje selv vil kunne udføre behandlingen for. Den kommunale tandpleje i patientens bopælskommune skal altid kontaktes, inden behandling i privat regi påbegyndes. Unge mellem 16-18 år kan frit vælge, om de ønsker at modtage tandpleje i kommunalt- eller privat regi, for denne aldersgruppe er der ingen egenbetaling.

Borgere, der pga. svær fysisk og/eller psykisk funktionsnedsættelse ikke kan benytte de almindelige tandplejetilbud hos praktiserende tandlæger, har mulighed for at benytte Specialtandpleje og Omsorgstandpleje, som begge er offentlige tandplejeordninger.

Medfødte sjældne sygdomme, Sjøgrens syndrom og behandling af kræftsygdomme kan give store og specielle tandproblemer, som igen kan medføre store udgifter til tandpleje. I sådanne situationer kan der være hjælp at hente gennem særlige tilskudsordninger.

Kommunerne har mulighed for at yde støtte til tandbehandling til pensionister, der får helbredstillæg, borgere på kontanthjælp eller andre ydelser, der kan sidestilles hermed. Der findes forskellige tilskudsmuligheder til tandbehandling, der er opstået som følge af ulykke eller voldsepisode.

Det er muligt, som borgere, at få udført tandbehandling i udlandet. Der er særlige regler, der gør sig gældende i forhold til tilskud til dette.

Borgere kan tegne forskellige forsikringsordninger til hel- eller delvis dækning af udgifter til tandbehandling.

Har en borger fået en afgørelse, som borgeren ønsker at klage over, så findes der forskellige klageinstanser. De regionale patientkontorer kan vejlede og hjælpe borgeren hermed.

Indholdsfortegnelse:

Side

- **Borgere der ikke kan benytte de almindelige tandplejetilbud** **1**
 - **Specialtandpleje:**
Et tilbud til børn og voksne, som ikke kan benytte den almindelige voksentandpleje eller børnetandpleje
 - **Omsorgstandpleje:**
Et tilbud til ældre, som af helbredsmæssige grunde ikke kan modtage tandpleje hos praktiserende tandlæger

- **Børn og unge med problemer i form af manglende anlæg til tænder, dårlig udviklet tandemalje og lignende (Regionstandplejen).** **2**

- **Patienter med særlige tandproblemer opstået pga. specielle sygdomme eller følger af kræftbehandling** **3**
 - **Kræftpatienter**
 - **Patienter ramt af Sjögren syndrom**
 - **Patienter med sjældne medfødte sygdomme**

- **Øvrige offentlige tilskudsmuligheder** **6**
 - **Tilskud til tandproteser efter ulykkesbetinget tab af tænder**
 - **Økonomisk støtte til tandproteser ved ulykkesbetingede tandskader og tandskader som følge af epileptiske anfald**
 - **Erstatning til tandbehandling til patienter, der har været udsat for vold**
 - **Tilskud til enkeltudgift til tandbehandling (kontanthjælps modtagere og andre lavindkomstgrupper)**
 - **Helbredstillæg til pensionen**
 - **Personlige tillæg**

- **Private forsikringer** **9**

- **Tandbehandling i udlandet** **10**

- **Klageadgang vedr. tilskuds- og visitationsafgørelser** **11**

- **Regionale patientkontorer** **11**

Borgere, der ikke kan benytte de almindelige tandplejetilbud

Specialtandpleje:

Specialtandpleje er et specialiseret tandplejetilbud til børn og voksne, der pga. psykisk eller fysisk funktionsnedsættelse (handicap) ikke kan benytte de almindelige tandplejetilbud hos praktiserende tandlæger, omsorgstandplejen eller børne-ungetandplejen (se senere).

I specialtandplejen har man krav på at få samme behandlingsformer, som private tandlægepraksis tilbyder. Det gælder også særlige bekostelige behandlinger som eksempelvis proteser, kroner, broer og implantater, hvis disse behandlinger er fagligt velbegrundede. Implantatbehandling kan f.eks. være velbegrundet i tilfælde af, at rystelser hindrer brug af almindelige proteser. Hvilken behandlingsform, der tilbydes, afgøres ved en individuel vurdering, hvor der lægges vægt på forhold som eksempelvis tandens betydning for tyggeevne eller udseende. Muligheden for at vedligeholde behandlingsresultatet ved god hjemmetandpleje har også betydning, når den rigtige behandling skal vælges.

Personalet i specialtandplejen har særlige kompetencer og erfaring med behandling af personer med svær funktionsnedsættelse, og kan dermed rådgive mht. behandlingsvalg og egnet metode til at holde tænderne og tandkød sundt. Specialtandplejens klinikker er indrettet således, at det bliver så let som muligt for patienten at modtage behandling – p-pladser tæt på indgang, handicapvenlige adgangsforhold, mulighed for at blive liftet over i tandlægestolen og/eller udstyr, der muliggør at behandling kan ske, mens patienten sidder i egen kørestol.

Kommunen kan vælge at udføre specialtandpleje på egne tandklinikker (kommunal specialtandpleje) eller viderehenvise for højt specialiseret behandling i regionen (regional specialtandpleje). Personer med udtalte psykiske, mentale eller motoriske problemer, der samtidigt har behov for omfattende tandbehandling, vil ofte kun kunne gennemføre tandbehandlingen under anvendelse af narkose. Regionerne er forpligtet til at yde tandbehandling i narkose på et hospital, hvis patientens helbred ikke muliggør narkosebehandling udenfor hospitalsregi.

Henvisning til specialtandplejen kan foretages af en fagperson fra social- eller sundhedsvæsenet, som kender patientens sygdomssituation godt – det kan eksempelvis være egen tandlæge, læge, hjemmesygeplejerske eller kontaktperson. Henvisningen skal sendes til den kommunale tandpleje, som vurderer, om betingelserne for at modtage tilbuddet er til stede. Det er også den kommunale tandpleje, som afgør, om der skal tilbydes behandling i kommunalt eller regionalt regi. Der er en årlig egenbetaling på maksimalt Kr. 1.9.35,- (2018). Betalingen er uafhængig af hvilke type behandlinger, der udføres, og uafhængig af patientens formue- og indtægt.

Find flere informationer her: [Sundhedslovens § 133 og § 134 / Omfanget og kravene til den kommunal og regionale tandpleje, side 42.](#)

Omsorgstandpleje:

Omsorgstandpleje er et tandplejetilbud til voksne borgere, der af helbredsmæssige – fysiske eller psykiske grunde, ikke kan benytte de almindelige tandplejetilbud hos private praktiserende tandlæger, omsorgstandplejen tilbyder behandling i eget hjem, hvis transport til tandklinikken ikke er muligt.

Omsorgstandplejen undersøger og behandler tænder og proteser. Herudover underviser omsorgstandplejen patienter og plejepersonale i hjemmetandpleje. Omsorgstandpleje omfatter ikke store istandsættelser af tandsættet. Behandlingen tager primært sigte på at afhjælpe og forebygge smerter samt sikre, at patienten kan opretholdes en acceptabel tyggefunktion.

De mest almindelige ydelser i omsorgstandplejen er undersøgelse, tandrensning, fyldninger og protesetilpasning. Kroner, broer og implantatbehandling udføres yderst sjældent. Behandlingsniveauet er således væsentligt lavere end i specialtandplejen eller hos praktiserende tandlæger.

Henvielse til omsorgstandplejen kan ske fra praktiserende tandlæge, læge eller plejepersonale. Visitation til omsorgstandpleje foretages af de samme fagpersoner, som visiterer til anden personlig pleje eller praktisk hjælp. Det koster Kr. 520,- (2018) om året at være tilmeldt omsorgstandplejen, uanset hvilke behandlinger, der udføres og uanset patientens formue- og indtægtsforhold.

Find flere informationer her: [Sundhedslovens § 131 og § 132 / Omfanget og kravene til den kommunal og regionale tandpleje -2006. Side 35](#)

Børn og unge med problemer i form af manglende anlæg til tænder, dårlig udviklet tandemalje og lign. (Regionstandplejen)

Målgruppen for regionstandplejen er bl.a. børn og unge med manglende anlæg af tænder (agenesi). Der kan også være tale om børn, hvor de blivende tænder ikke er dannet i fuldt omfang. Der kan også være tale om, at tænderne bryder frem på atypiske steder i mundhulen.

For at barnet kan opnå behandlingstilbud fra Regionstandplejen skal der være tale om så alvorlige forandringer, at manglende behandling vil medføre, at barnets tyggefunktion kan blive varigt nedsat. Det er Regionstandplejen der visiterer til behandlingstilbuddet. Bliver patienten godkendt til at modtage behandling, vil behandlingen oftest blive udført hos praktiserende tandlæge eller specialtandlæge, regionen dækker udgiften hertil. Der vil ofte være tale om behandlinger, som først kan udføres, når barnets vækst er afsluttet dvs. efter barnet har forladt den kommunale børne- og ungdomstandpleje. Henvielse til Regionstandplejen skal ske før barnet fylder 18 år.

Nogle børn har så komplicerede tilstande, at behandlingen må udføres på ét af de to odontologiske landsdels- og videncentre, som er beliggende på henholdsvis Rigshospitalet og Aarhus Universitetshospital. De to centre tilbyder højt specialiseret rådgivning, udredning og behandling af patienter med sjældne sygdomme og funktionshæmning. De to centre udfører tandbehandling i tæt samarbejde med tandlægeskolerne i henholdsvis København og Århus. Bestemmelserne om patientbehandling på videncentrene fremgår af § 163 i Sundhedsloven.

Find flere informationer her: [Sundhedslovens § 162 / Omfanget og kravene til den kommunal og regionale tandpleje -2006. Side 53.](#)

[Odontologisk landdels- og Videncenter, Rigshospitalet.](#)

[Odontologisk landdels- og Videncenter, Aarhus Universitetshospital.](#)

Patienter med særlige tandproblemer opstået pga. specielle sygdomme eller følger af kræftbehandling

Sundhedslovens § 166 omfatter tilskud til tre patientgrupper, der har fået betydelige tandproblemer som følge af:

- Bivirkninger ved kræftbehandling
- Sygdommen Sjøgren syndrom
- Sjældne medfødte sygdomme

Kræftbehandling:

Strålebehandling, der er rettet mod ansigtet og/eller halsen, kan medføre at tændernes emalje og tandben bliver skrøbelig (direkte stråleskade). Der kan også opstå skader på spytkirtlerne som fører til permanent mundtørhed. Mundtørheden kan medføre at antallet af huller øges.

Kemobehandling kan medføre en forbigående mundtørhed, som forsvinder i månederne efter afsluttet kemobehandling. I perioden med mundtørhed er der forøget risiko for at få nye huller. Tændernes emalje, tandben og fyldninger tager ikke skade af kemobehandlingen.

Der gives kun et særligt tilskud til behandling af tandproblemer, som er betydelige i omfang og som skyldes enten mundtørhed eller direkte stråleskader på emalje og tandben. Når regionen skal træffe beslutning om, hvorvidt der kan gives særlige tilskud til tandpleje, foretages der en sammenligning mellem antallet af nye huller pr. år i årene før kræftbehandlingen (vurderet ud fra patientens tandlægejournal) og det antal huller, der er opstået efter kræftbehandling. Der kan kun opnås tilskud, hvis der er tale om en betydelig stigning i antallet af nye huller.

Sjøgrens syndrom:

Ét af de typiske symptomer ved sygdommen Sjøgrens syndrom er udtalt mundtørhed og dermed forøget risiko for udvikling af huller i tænderne. Patienter med Sjøgrens syndrom har ikke øget risiko for at udvikle parodontose. Det er et krav for at opnå tilskud, at tandproblemerne er markant større end det, man ville forvente hos andre med tilsvarende alder, mundhygiejne og tandlægebesøgsvaner.

Behandling af både kræftpatienter og patienter der har Sjøgrens syndrom bliver udført hos de praktiserende tandlæger. Regionen yder tilskud til "almindelig sygesikringsbehandling" Skal patienterne have udført særlig bekostelig behandling, skal der ansøges om denne behandling før den påbegyndes. Patienten har en årlig egenbetaling på Kr. 1.935,- (2018).

Patienter med sjælden medfødt sygdom:

Følgende fire forhold skal være gældende for at opnå det særlige tilskud:

- Sygdommen er så sjælden, at den forekommer hos mindre end 1 ud af 10.000 borgere.
- Patientens tandproblemer har et betydeligt omfang.
- Tandproblemerne er direkte relateret til den sjældne sygdom.
- Tandproblemerne er markant større end det, man ville forvente hos andre med tilsvarende. alder, mundhygiejne og tandlægebesøgsvaner.

Sundhedsstyrelsen har givet nogle eksempler på medfødte sjældne sygdomme, der kan give anledning til så alvorlige tand-, mund og kæbe-problemer, at betingelserne for tilskud er til stede:

- 1 Agenesi (dvs. manglende anlæg) af mindst 13 tænder
- 2 Amelogenesis imperfecta
- 3 Arthrogryposis multiplex congenita
- 4 Beckwith-Wiedemann syndrom
- 5 Cerebral parese med spasticitet
- 6 Cherubisme
- 7 Chondrodysplasier (Achondroplasi m.fl.)
- 8 Cleidocranial dysplasi
- 9 Dentindysplasi
- 10 Dentinogenesis imperfecta
- 11 Duchenne muslesygdom
- 12 EEC syndrom
- 13 Ehlers Danlos syndrom
- 14 Ektodermal dysplasi (Hypohidrotiskektodermaldysplasi m fl.)
- 15 Ellis-van Creveld syndrom
- 16 Epidermolysis bullosa
- 17 Arteritis formis (D-vit.resistent rickets m. fl.)
- 18 Hypofosfatasi
- 19 Incontinentia pigmenti
- 20 Klippel-Trenaunay-Weber syndrom
- 21 Marfan syndrom
- 22 Medfødte immunsvigt-sygdomme
- 23 Mucopolysakkaridose (Hunter, Hurler, Morquio)
- 24 Multiple idiopatiske rodresorptioner
- 25 Multiple impakterede molarer
- 26 Möbius syndrom
- 27 Neurofibromatose
- 28 Neurofibromatosis
- 29 Odontodysplasi
- 30 Osteogenesis imperfecta
- 31 Osteopetrose
- 32 Papillon-Lefèvre syndrom
- 33 Prader-Willi syndrom
- 34 Pseudohypoparathyroidisme
- 35 Rieger syndrom
- 36 Rubinstein-Taybi syndrom
- 37 Sclerodermi
- 38 Silver Russell syndrom

- 39 Single median maxillary central incisor (SMMCI)
- 40 Spinal muskeltrofi
- 41 Sturge-Weber syndrom (overvækstsyndrom)
- 42 Thricho-dento-ossøst syndrome
- 43 Tuberøs sclerose
- 44 Williams syndrom

Andre meget sjældne sygdomme, som ikke er nævnt på Sundhedsstyrelsens diagnoseliste, kan også åbne op for det særlige tilskud til tandpleje. Det kræver dog at de fire forudsætninger, som blev nævnt indledningsvis i dette afsnit, alle er opfyldte.

Er betingelserne for at opnå det særlige tandplejetilbud tilstede, vil behandling og forebyggelse i hovedreglen blive udført hos praktiserende tandlæge, regionen dækker udgifterne hertil. Patienten vil dog altid have en årlig egenbetaling på Kr. 1.935,- (2018). Er behandlingsbehovet meget kompliceret, vil regionen tilbyde, at behandlingen udføres på et af de odontologiske videncentre.

Ansøgning om særligt tilskud til tandpleje efter Sundhedslovens § 166 skal rettes til bopælsregionen.

Find flere informationer her: [Sundhedslovens § 166 / Omfanget og kravene til den kommunal og regionale tandpleje -2006. Side 67](#)) og [Tillæg til vejledning om omfanget og kravene til den kommunale og regionale tandpleje 2012. Tandpleje til specifikke sygdomsgrupper – Sundhedsstyrelsen.](#)

Udredning og rådgivning til patienter med sjældne sygdomme:

Patienter med sjældne, medfødte sygdomme kan af læge eller tandlæge henvises til Odontologisk Landsdels- og Videncentre på Rigshospitalet eller Aarhus Universitetshospital for undersøgelse, diagnostik og behandlingsplanlægning. Henvisningen skal ske på baggrund af betydelige problemer med tænder, mund eller kæbe, og disse problemer skal have en direkte sammenhæng med den medfødte, sjældne sygdom.

De to centre har tæt samarbejde med tandlægeskolerne i henholdsvis København og Århus og tilbyder undersøgelse og udredning af medfødte sjældne sygdomme, der medfører odontologiske problemstillinger. De fleste patienter vil efterfølgende kunne modtage behandling hos praktiserende tandlæge, men enkelte kan have behov for højt specialiseret behandling. Sådanne højt specialiserede behandlinger gennemføres i et samarbejde mellem videncentrene, tandlægeskolerne og de kæbekirurgiske afdelinger på universitetshospitalerne. Bestemmelserne om videncentrenes aktiviteter fremgår af § 163 i Sundhedsloven.

Læs om § 163 her: [Retsinformation - Sundhedsloven Odontologisk landdels- og Videncentre, Rigshospitalet. Odontologisk landdels- og Videncentre, Aarhus Universitetshospital.](#)

Øvrige offentlige tilskudsmuligheder

Tilskud til tandproteser efter ulykkesbetinget tab af tænder

Voksne, der ved en ulykke får et tandtab, som hæmmer tyggefunktionen eller som skæmmer udseendet betydeligt, kan få økonomisk hjælp til tandprotese efter Sundhedslovens § 135. I udgangspunktet gives der altid tilskud til en aftagelig protese. I helt særlige tilfælde kan der gives tilskud til en fastsiddende protese dvs. en krone, en bro eller et implantat. Ansøgning om tilskuddet skal fremsendes til bopælskommunen, og tilskuddet er uafhængigt af patientens indtægt eller formue.

Personer tilmeldt special- eller omsorgstandpleje tilbuddene, kan ikke få hjælp efter denne bestemmelse i Sundhedsloven, og det samme gælder, hvis behandlingen er dækket af privat ulykkesforsikring.

Det er en forudsætning for tilskud efter § 135, at ansøgning om tilskud fremsendes til kommunen hurtigst muligt efter tandskadens opståen. Der gives støtte til den billigste men fagligt forsvarlige behandling. Hjælp til fast protese (kroner, broer implantater) gives kun hvis dette er den eneste fagligt forsvarlige behandlingsmulighed. Hvis patienten vælger en anden og mere bekostelig behandlingsform end den kommunen bevilger, refunderes et beløb svarende til den godkendte behandling. Der ydes ikke støtte til afhjælpning af følgerne af ulykkestilfælde, der skyldes sygdom (ex. epilepsi).

Find flere informationer her: [Sundhedslovens § 135 / Omfanget og kravene til den kommunal og regionale tandpleje -2006. Side 52](#)

Økonomisk støtte til tandproteser ved ulykkesbetingede tandskader og tandskader som følge af epileptiske anfald

Personer der lider af epilepsi kan få støttet til tandskader, der er opstået som følge af et epileptisk anfald.

- Der kan gives støtte til aftagelige proteser og faste proteser (kroner, broer, implantater m.v.).
- Der ydes kun støtte til behandling, der er i overensstemmelse med tandsættes status og vedligeholdelsesniveau.
- Der ydes kun støtte til afhjælpning af direkte skadevirkninger af ulykken eller det epileptiske anfald og ikke til senere opståede skader, der ikke har umiddelbar sammenhæng med den oprindelige skade.
- Der ydes ikke støtte til reparation eller udskiftning af en tidligere bevilliget tandprotese, medmindre dette kan begrundes i et behandlingsbehov, der er opstået som følge af en efterfølgende ny skade omfattet af sundhedslovens § 135.

Ønsker patienten en anden behandling end den, kommunalbestyrelsen yder støtte til efter sundhedslovens § 135, kan patienten få refunderet et beløb svarende til prisen på den behandling, som kommunalbestyrelsen har godkendt støtte til.

Find flere informationer her: [Retsinformation - Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om tandpleje](#)

Har patienten været udsat for et voldeligt overfald

Der er mulighed for at få dækket udgifter til tandbehandling efter voldeligt overfald. Der ydes som udgangspunkt kun erstatning, hvis skaden er politianmeldt. Hvis skadevolderen er kendt, skal skadelidte rejse krav om erstatning i forbindelse med en eventuel straffesag. Man kan dog også søge erstatning, selv om gerningsmanden ikke kan straffes, enten fordi denne er ukendt eller ikke kan findes, hvis gerningsmanden er under 15 år eller er utilregnelig (f.eks. sindssyg)

For at kunne få erstatning skal en række betingelser være opfyldt, heraf kan bl.a. nævnes:

- Skaden skal være sket ved en overtrædelse af straffeloven eller lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning
- Der skal være tale om personskade
- Forbrydelsen skal være anmeldt til politiet inden for 72 timer
- Har sagen været i retten, skal der være fremsat krav om erstatning over for skadevolderen
- Krav om erstatning over for Erstatningsnævnet skal være rejst senest to år efter:
 - Forbrydelsen begået
 - Endelig dom er afsagt
 - To år efter politiet har indstillet efterforskning

Ansøgningen skal ske på denne blanket: [Erstatningsnævnets ansøgningsskema \(PDF\)](#), som skal afleveres til politiet i den politikreds som forbrydelsen er begået.

Find flere informationer her: [Erstatningsnævnet.dk](#)

Enkelt udgift til tandbehandling

(Tilskud, hvor borgerens økonomiske situation er afgørende)

Kommunen kan yde hjælp til udgifter til tandbehandling, der ikke kan dækkes efter anden lovgivning, hvis ansøgeren ikke har økonomisk mulighed for at betale udgifterne (Lov om aktiv socialpolitik § 82). Der kan kun ydes hjælp, hvis behandlingen er nødvendig her og nu, og behandlingen er helbredsmæssigt velbegrundet. Der gives ikke hjælp til behandlinger, der kan dækkes af anden tilskudsmulighed, og det er desuden en forudsætning, at ansøger og/eller ansøgers ægtefælle ikke har nogen betalingsevne. Ofte vil hjælpen blive givet til midlertidige løsninger, og ved udmåling af hjælpen vil der også blive taget hensyn til, om udgiften er rimelig og ville kunne være afholdt af en almindelig lønindtægt.

Målgruppen vil typisk være personer, der modtager følgende ydelser:

- Uddannelseshjælp (ikke SU-modtagere)
- Ledighedsydelse
- Ressourceforløbsydelse
- Kontanthjælp

Der bliver givet hjælp til den billigste, men fagligt forsvarlige løsning. Der ydes ikke hjælp til behandlinger, som er påbegyndt inden ansøgning og godkendelse af kommunen. Den hjælp, kommunen yder, kan kun bruges til det ansøgte formål. Beløbet kan ikke bruges til en anden og dyrere behandling, hvor patienten så betaler differencen. Ansøgning skal ske på blanketten [VT701](#) som skal sendes til socialforvaltningen i patientens bopælskommune.

Find flere informationer her: [Lov om aktiv socialpolitik § 82](#)

Kommunen kan yde tilskud til tandpleje til personer, som modtager ydelser efter loven svarende til kontanthjælpsniveau. Patientens alder er afgørende mht. egenbetaling og dækningsgrad.

	Alder	Tilskud	Årlig egenbetaling (2018 niveau)	Dækningsgrad
1.	18-24 årige	Der efter loven er berettiget til ydelser svarende til kontanthjælpsniveau. Disse patienter har ret til et tilskud til tandbehandling	Kr. 600	100 %
2.	25-29 årige	Der modtager uddannelseshjælp efter lovens § 23, og som ikke samtidig modtager aktivitetstillæg efter lovens § 24, dvs. svarende til reglerne for de 18-24 årige	Kr. 600	100 %
3.	25 årige eller derover	Der ikke er omfattet af betingelserne nævnt i gr. 2, vil kunne få tilskud til tandbehandling.	Kr. 600	65 %

Der kan forekomme flere behandlingsforløb på max. Kr. 10.000,- inden for et kalenderår, der vil i så fald kun blive tale om egenbetaling én gang. Hvis ét behandlingsforløb derimod strækker sig over to kalenderår, vil der være tale om 2 x egenbetaling.

Den årlige egenbetaling opgøres for det enkelte kalenderår på grundlag af patientens dokumenterede udgifter til tandpleje, uanset om personen har tilhørt den berettigede personkreds hele året.

Det anbefales altid, at patientens bopælskommune kontaktes inden behandling påbegyndes, dette med henblik på vurdering om, patienten tilhører målgruppen for støtte til tandbehandling i henhold til *Lov om aktiv socialpolitik § 82 a*. Ligeledes skal der gøres opmærksom på, at kommunen skal forhåndsgodkende, at der ydes tilskud, hvis udgiften til et samlet behandlingsforløb overstiger Kr. 10.000. Kommunen skal i den forbindelse vurdere, om behandlingen er nødvendig og helbredsmæssigt velbegrundet. En forhåndsgodkendelse er gældende i to måneder, også selv om patienten ikke længere er omfattet af målgruppe. Der kan også søge om hjælp til dækning af egenbetalingen. Ansøgning om hjælp til egenbetalingen skal ligeledes indgives før behandlingen udføres.

Find flere informationer her: [Vejledning om Lov om aktiv socialpolitik](#) samt [Lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik m.m.](#) gældende fra 04.07.2013. samt [Lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik](#) gældende fra 01.07.2015.

Helbredstillæg til pension

(Tilskud, hvor borgerens økonomiske situation er afgørende)

Hvis patienten er folkepensionist eller modtager førtidspension efter de "gamle regler" (reglerne fra før 2003), kan der søges om tilskud til tand- og protesebehandling via helbredstillæg. Størrelsen af helbredstillægget er afhængig af patientens eller patientens ægtefælles likvide formue, der ikke må overstige Kr. 86.000,- (2018). Likvid formue er: indestående i pengeinstitut, kontanter, obligationer, pantebreve, aktier, investeringsbeviser og andre værdipapirer. Er tillægsprocent 100 dækkes max. 85 % af patientens egenbetaling for tand- og protesebehandlinger. Er tillægsprocenten mindre, reduceres tilskuddet tilsvarende. Patienten kan ikke få helbredstillæg, hvis din tillægsprocent er nul.

Ansøges der eksempelvis om en fastsiddende bro og kommunen kun kan give tilskud til en billigere aftagelig protese, må patienten gerne vælge broløsningen, og så selv betale prisforskellen mellem de to løsninger.

Størrelsen af helbredstillæg afhænger af din personlige tillægsprocent. Hvis tillægsprocenten er mindre end 100%, får du udbetalt tilsvarende mindre i helbredstillæg. Du kan ikke få helbredstillæg, hvis din personlige tillægsprocent er nul.

Kommunen kan indgå prisaftaler med bestemte tandlæger og tandteknikere. Du skal selv betale en eventuel prisforskel, hvis du vælger at få hjælp hos en anden end de behandlere, kommunen har indgået aftale med.

Er patienten økonomisk særligt vanskeligt stillet kan der søges om personligt tillæg til tandpleje efter § 14 i Lov om social pension.

Find flere informationer her: [Om helbredstillæg på Borger.dk.](#), [Pensionsloven om helbredstillæg](#), [Førtidspensionsloven \(gammel ordning\) om helbredstillæg](#), [Folkepensionsvejledningen om helbredstillæg](#), [Førtidspensionsvejledningen \(gammel ordning\) om helbredstillæg](#), [Pensionsloven - Bekendtgørelse af lov om social pension - retsinformation.dk](#)

Private sygeforsikringer

Sygeforsikringen "danmark"

Sygeforsikringen Danmark er en privat sygeforsikring, som yder tilskud til en lang række udvalgte tandbehandlinger. Tilskuddets størrelse afhænger af, hvilken forsikringsgruppe, man er medlem af.

Find flere informationer her: [Sygeforsikringendanmark.dk.](#)

Dansk tandforsikring

Dansk tandforsikring er en forsikring, som dækker alle former for tandbehandling. Der er en årlig maksimumsgrænse for udbetaling, og man kan tegne sin forsikring, så den dækker mellem 60-80 %. Når man ansøger om medlemskab, skal tandlægen lave en tandstatus over tænderne. Denne status danner baggrunden for, hvor meget Dansk tandforsikring kan tilbyde at forsikre. Generelt er svækkede tænder, tandskader og kosmetisk tandpleje ikke dækket.

Find flere informationer her: Dansktaandforsikring.dk.

Private ulykkesforsikringer

Mange private ulykkesforsikringer dækker tandskader, dog ikke skader opstået under tygning. Tandlægen skal før behandling påbegyndes lave en skadeanmeldelse/tandlægeerklæring til forsikringsselskabet. Hvor stor en del af regningen man får dækket efter en tandskade, afhænger af tandens tilstand før skaden. Som udgangspunkt er dækningen 100 % på en sund tand, hvorimod procentdelen ofte er væsentligt nedskrevet, hvis man kommer til skade med tænder, der i forvejen var svækket (f.eks. tænder med stort slid, rodbehandlede tænder eller tænder præget af parodontose).

Tandbehandling i udlandet

Personer, som er sygesikret i gruppe 1 eller 2, kan få sygesikringstilskud til at få lavet tandbehandlinger i et EU land eller i Norge, Island og Liechtenstein. Tilskud gives til tandbehandlinger, hvor patienten selv betaler mere end halvdelen af udgifterne til behandlingen i Danmark. Det vil typisk være ved f.eks. tandfyldninger og rodbehandlinger.

Der kan ofte være penge at spare på større tandtekniske behandlinger hos en udenlandsk tandlæge, men prisen er ikke det eneste, der bør overvejes, inden man beslutter sig for at få behandling hos udenlandsk tandlæge. Bliver man fejlbehandlet hos en tandlæge i Danmark, er du dækket af det danske klage- og erstatningssystem. Det er man ikke, hvis behandlingen er udført hos en tandlæge i udlandet.

Tager man til et andet land for at få lavet sine tænder, skal man i første omgang selv betale tandlægen for behandlingen og dernæst selv sørge for at få sygesikringsrefusion herhjemme. Sørg for at få en udspecificeret regningen, der angiver præcis, hvilke behandlinger, der er udført. Regningen skal være så udførlig, at regionen kan sammenligne de udførte tandbehandlinger med de behandlingsformer, sygesikringen giver tilskud til. Sygesikringstilskuddet udbetales ved henvendelse til afdelingen "Primær Sundhed" i patientens bopælsregion. Der skal fremvises en original regning, som skal være betalt og kvitteret. Regningen skal være udfærdiget på enten dansk, svensk, norsk, engelsk eller tysk.

Ønsker man f.eks. som pensionist at få kommunalt tilskud til behandling i et andet land, er der det krav, at den kommunale tandlægekonsulent har haft mulighed for at vurdere behandlingsbehov før behandling påbegyndes. Det samme gælder, hvis man ønsker tilskud fra regionen (f.eks. efter Sundhedslovens § 166). Der kan med andre ord ikke forventes tilskud til en behandling, der er udført før ansøgningstidspunktet.

Den private sygeforsikring "danmark" dækker også for behandling i udlandet. Kravene til dokumentation for at få dækning i udlandet fra "danmark" er de samme, som gælder for at opnå sygesikringstilskud fra regionen.

Find flere informationer her: [Vejledning om adgang til tilskud efter Sundhedsloven til varer og tjenesteydelser, der er købt EØS-land Retsinformation.dk](http://Vejledning_om_adgang_til_tilskud_efter_Sundhedsloven_til_varer_og_tjenesteydelser_der_er_koebt_EOS-land_Retsinformation.dk)

Klageadgang vedr. tandbehandling, tilskuds- og visitationsafgørelser

Vil man klage over en afgørelse fra kommunen vedr. økonomisk tilskud til tandpleje eller over afslag på anmodning om at blive behandlet i omsorgs- eller specialtandplejen, skal man rette henvendelse til kommunen. Kommunen vil så revurdere sagen, inden klagen evt. sendes til Styrelsen for Patientsikkerhed.

Klager over regionens afgørelser i ansøgninger om tilskud til tandpleje i henhold til Sundhedslovens § 166 skal sendes til Styrelsen for Patientsikkerhed.

I alle tre tilfælde skal klagen fremsendes elektronisk via Borger.dk. Klagefristen 4 uger fra afgørelsen er modtaget.

Man kan få vejledning om klagemuligheder og hjælp til at skrive en klage, hvis man henvender sig på det regionale patientkontor eller til Styrelsen for Patientsikkerhed.

En klage kan altid sendes til Styrelsen for Patientsikkerhed eller Patientkontoret, der herefter vil sørge for, at klagen bliver sendt til den rette modtager.

Find flere informationer her: [Styrelsen for Patientsikkerhed/Klage over kommunens afgørelser. Borger.dk/ klager over brud på patientrettigheder. Regionale patientkontorer.](#)

Regionale patientkontorer

- Der er i alle regioner etableret patientkontorer med patientvejledere.
Patientkontorene:
Kan hjælpe med at udfylde klageskemaer.
- Har viden om sundhedsvæsenets ydelser og kan vejlede og rådgive om muligheder, herunder om klager.
- Skal hjælpe med vejledning og rådgivning om patientrettigheder, herunder om reglerne på klage- og erstatningsområdet.
- Kan modtage alle klager og henvendelser om patientrettigheder, og de kan hjælpe med at udfærdige og fremsende din klage eller anke til Styrelsen for Patientsikkerhed.
- Kan hjælpe med at søge erstatning, hvis en patient er kommet til skade i forbindelse med en behandling.

Hver region har et patientkontor, med undtagelse af Region Hovedstaden, der har 13. På Styrelsen for Patientsikkerheds hjemmeside kan alle kontaktoplysninger findes.
[Styrelsen for Patientsikkerhed/Kontakt de regionale patientkontorer.](#)